

DEBRECZENI LAPOK

ELŐFIZETÉSI-ÁR:

Egész évre . . . . . 2 frt
Fél évre . . . . . 1 „

Vidékre egész évre 60 krajzárral több.

Hirdetés árak egyezség szerint. — Nyilttér sora 10 kr.

Főszerkesztő:
JÁNOSY ZOLTÁN.
Felelős szerkesztő:
THANGYULA.
Kiadó és laptulajdonos:
SCHWARZ I. IMRE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Debreczen, Széchenyi-utca 1813. szám.
Minden e lap szellemi vagy anyagi részét illető küldemény ide intézendő.
A DEBRECZENI LAPOK megjelenik minden vasárnap
Egyes szám ára 4 kr. Kapható minden tőzsdében

A rossz társaság.

Mond meg, kivel társalogsz és én megmondom, ki vagy. Mondja a Thal mud.

És igaza van. Valamint ugyanis embereké csak emberek közt lehetünk, — épúgy oly embereké leszünk, amilyen emberekkel társalkodunk.

Milliók közül — mondja Eötvös — nincs talán egy, ki azon társaság befolyásának, melyben él, ellenállni tudna.

Innen van, hogy minden szép, nemes és jótett, mi az emberiség történelmében előfordul, végelemzésben a társaság jótekonny befolyásának tulajdonítható. Mert az ember társas lény, ki magasabb eszméi, nemesebb érzelmeivel uralkodhatik ugyan társai felett, csak hogy társaság nélkül nemesebb érzelmeihez, fennkölt gondolataihoz soha el nem jutott volna. Tökéletlen mű az ember magányában és befejezetlen; egész tökélyre csak társaságban juthat. Csak itt fejletheti ki lelkét, csak itt lehet gazdaggá testben és lélekben, csak itt vergődhetik a boldogság magas fokára. Mondja egy nagy író.

Hány nagy átalakítója a társadalomnak, hány tudós, művész, író, költő ment volna tönkre s tűnt volna el észrevetlenné pntoeska gyanánt a társas élet zajában, ha nem adott volna impulzust nemes szellemüknek a társaság, melyben ők éltek s működtek!

Igaz, hogy sokat a nagy férfiak közül

barátai nem értettek meg s annál kevésbé fogták fel, hogy a nagy szellem kifejtésében részük van nekik is, mindazonáltal a dolog úgy áll, hogy barátok és társak nélkül bármily jó szív és nagy tehetség a társadalomra nézve elveszett.

S a mindennapi életben is nemde akkor érezzük létünket magát biztosíva, ha minél több és szilárdabb összeköttetések vannak az emberek közt? Nemde azon időszakot szoktuk életünkéből a legoligabbnak tartani, melyben sok őszinte, hű, önfeláldozó barátunk volt? Nem érezzük-e barátaink körében mintegy megújulva lelkünket, felvidámulva egész szívünket?

Ha tehát minden anyagi és erkölcsi jó reánk nézve embertársainkkal való viszonyaink és összeköttetéseinken alapszik, akkor bizton számíthatjuk az ember társas ösztönét az emberi természet legkiválóbb sajátságai közé, melyekkel azt felékesítette az Isten.

Igen, csak hogy az ösztön, a mily üdvös, ha jó, ép oly veszélyes, ha rossz irányba terelgetik.

Isten senkit sem teremtett rossznak, nemtelennek és hamisnak. Ami rossz, nemtelen és hamis van a világon, azt emberek művelik, mind emberek, kiket a társaság megmételtyezett.

A társadalmi élet — mondja Jean Paul — mind n fenségést elvesz az embertől ép úgy, mint a zivatar az oszlopon éppen a kiváló részeket rombolja meg.

A társaság átalakít mindent és körében csak azt tűrheti, ami véle nem ellenkezik. A rossz társaság a nemes szívbe, a fogékony elmébe új vágyakat, új képzeteket hoz be, melyek először a szokatlanság ingerével, mint tilos dolgok hatnak s későbbben a jó czimborák által folyton élénkítettnek.

És hajh korunk nem törekszik már oly nemzedéket nevelni, mely vágyainak és gondolatainak ura tud maradni. Ma azt hirdetik, hogy az ember minden vágyát kielégítheti, csak másnak ne ártson, illetve a társadalmi együttlétet ne háborítsa. Az ifju ily elvek szerint nevelve ugyan hogy gondolja meg, hová jutott? Hogy jutna eszébe: „Hohó! Nem jó helyen vagyunk! Megyek innen, megyek az emberek közül!

S ha a társaság megállapodott elvű férfiakat elront, hogy lehet csodálkozunk, ha látunk 20—24 éves ifju embereket, kiket könnyek, ima és munka közt neveltek fel, visszatérni a fővárosból, mint erőtlenné nyomorultakat, — hogy otthon röpiitenek golyót az agyukba

De miért foglalkozni e szomorú képekkel ilyenkor?

Az intelligentia előtt ma már a bizonyítás nem nyom semmit a latban. Elviszik, elküldik a háztól gyermekeiket messze vidékre, vagy éppen a fővárosba. Küldenek számukra pénzt, amennyi kell. De hogy mire megy el a pénz, mi lesz a fiuval, kikkel társalog, arra kevesen gondolnak.

A »DEBRECZENI LAPOK« TÁRCÁJA

Virágvásárnapra-

Szent és dicső az ügy, melyért
Csatázni kelsz a sikra?
Ugy benned vértanui vért
Pezsdít az égi szikra!

S ha máglya kell: ezt a világ
Megadja szörnyü bérül.
Mit ábrándos kebel sovárg;
Könyen valóra térül.

Hajh, tüzzön is ezélul halált
A szeretet s a hűség:
Előtte egy legyen utált:
Az olesó népszerűség.

Óh halld meg ezt ábrándozó,
Halld meg! Tekints a mára.
Aldást kiált, riadva szó
A föld Megváltójára.

A nép tolong, a nép kiált,
Virágra, lombra lépnek.
Az anya ott Dávid fiát
Mutatja gyermekének.

Nincs egy maroknyi barna folt
Kék függönyén az égnek.

Küld a nap egy búcsú-mosolyt,
Aztán aludni tér meg.

De nézd amott a láthatár
Fenyegetőn piroslik.
Keresztel a Golgotha már
Ott véresen magaslik.

Derült nap a tömeg kegye,
Csak hogy rövid valóban.
Az új reggel sötét ege
Villámharagra lobban.

És Golgothán nyer bús halált
A szeretet s a hűség.
Előtte egy legyen utált:
Az olesó népszerűség.

Nézd: Jerúsálem karja tárt;
De Jézus el nem kábul,
Korbácsesal új galambkufárt
A templom csarnokábul.

A földi hirnév, győzelem
Csupán Virágvásárnap.
A Golgothán szebb bér terem:
Utána égbe várnak!

Jánosy Zoltán.

Felsült Othello.

— Elmeséli ő maga. —

Képzeld el borzasztó helyzetemet!
Két hónappal ezelőtt feleségül vettem
egy szép, fiatal, szüzi leánykát, akit igazán
szerettem s a kibem úgy megbiztam, mint az
édes anyámban. És most rájövök, hogy az én
ártatlan feleségem két hónap óta minden ál-
dott nap, mikor nem vagyok otthon, 10—15
percze be szokott zárkózni a szobájába egy
fiatal emberrel!

En szegény hivatalnok vagyok; azért a
csekély pénzecskeért, a mit „fizetés” czim
alatt kapok ugyancsak meg kel izzadnom
még december közepén is! Eppen azért so-
hase gondoltam volna házasságra, ha nem ta-
lálkoztam Örszikével.

A mihelyt Örszikét megláttam, a ven-
déglős ebédje kezdett nem izleni; reggeli
kávém a törzsasztalnál, Gusztáv minden jó-
akarata daczára, folyvást közmásabbnak tűnt
föl és az agglegény-élet szomorú aggodalmi
annyira ellepték szívemet, hogy önkéntelenül
föl-fölsohajtottam: Beh másképp volna min-
den, ha Örszike! . . .

Számot vettem szívemmel és tárczám-
mal és arra az eredményre jutottam, hogy a
küzdélményes életcsupa gyönyörűség lesz — Örs-
zikével.

Nőtül vettem tehát Örszikét. Mindössze
tizszer találkoztunk esküvőnk előtt! de én
könnyen hívő szívemmel azt képzeltem, hogy

De miért is gondoljanak?

Hisz fiok elvégezte a gimnáziumot, már érett, már kis tudós, hogy lehetne már ezek felett gyámkodni? Tudják azok, mi a helyes.

Lehet hogy tudják, az a kérdés azonban: teszik-e? Arra, hogy valamit tudjunk, hogy tovább tanulni képesek legyünk, elég az ész érettsége, de hogy valamit helyesen tegyünk, ahhoz szív kell és pedig romlatlan és megingathatlan szív.

De erről nem szól az érettségi bizonyítvány. Ezt a nevelés hozza meg.

S ha nevelés előttünk csak annyiból áll, hogy a fiúnak illő ruhája legyen, idejében jöjjék és járjon iskolába, akkor nagyon természetes, hogy közel állunk ahhoz, hogy szörnyetegeket nevelünk a társadalomnak.

Elismerem, hogy különösen nagyobb városokban, ha még hozzá az ifju gazdag is, nagyon nehéz a rossz társaságoktól óvakodni. De az is igaz, a ki az erény próbakövén nem bír megállani, azaz hogy nem akar megállani, az nem méltó az életre.

Annyit érünk, amennyi erőt akartunk a rossz, a bűn ellen ki bír fejteni.

Jobb tehát, ha a szülők ott hagyják gyermekeiket az eke mellett, mert földművelők nélkül nem lehet el az ország, de bűnbemerült, önértet nélküli, jellemtelen intelligenciára nincs szükségünk sem a jelenben, sem a jövőben.

Már pedig legyen az a rossz társaság akár a fővárosban, vagy akár másutt, különb intelligenciát soha sem fog adni.

Innen van, hogy azon szülők, kik gyermekeiket a rossz társaságoktól, bármi be kerüljön is, meg nem óvják, — bátran sorozhatók társadalmunk és hazánk ellenségei közé.

K.

Márczius 15.

Ünnepély a főiskolában.

Az ev. ref. főiskola hazafias tanári karánál dr. Kovács Sándor akadémiai igazgató-

val, a főiskola tágas oratoriumában rendezte a nagy nap emlékére azt a szép ünnepélyt, a melyen városunk előkelősége, tanügybarátai résztvettek.

Ott láttuk: Kiss Áron püspököt, Simonffy Imre kir. tan. polgármestert, a főiskola akadémiai és gymnasiemi tanárkarát, a főiskola tanárait. Medve Kálmánt, a megyei hivatalnokok közül többeket, Márk Endrét Lengyel Imrét, a 48/49. honvédegyelet tagjait és az egyenruhás honvédeket, stb.

A zsufolásig megtelt imaterem szószékére, a főiskolai énekhar előadása után Csiky Lajos főiskolai tanár lépett és emelkedett — szellemi imával vezette be az ünnepélyt.

Az ima további folyamán áldást kér a királyra, a felekezetek közötti egyetértésre és így végzi imáját:

Éljen e nép boldog hazában és dicsőséges nevedet, örökéletű Isten, örökké!

Az ima után Sinka Sándor főgymn. tanár olvasta fel emlékbeszédét, melyben e nagy nap fontosságát, történelmi fejlődését ecseteli, midőn a magyar nemzet kívánságairól megemlékezve, főleg a lelkes ifjúságra mennyire hatott Petőfi, Vasváry Pál, Irányi Dániel lángszava, Jókai nevének említésekor a jelenvolt közönség szünni nem akaró éljenzésbe tört ki.

E nagy napok hatását emeli ki ezután a szónok és így végzi beszédét: Vegye át azt a feladatot, melyet márczius Iduša ránk ró: az ifjúság: igyekezzék méltó utóda lenni egy dicső nemzedék örökségének, mert csak az az igazi politika, mely a nemzet szellemét emeli. Ha az ifjúság, kötelességének tudatával lesz mindég, úgy beválik a költő szava:

És jönni fog, ha jönni kell,
Egy jobb kor, mely után
Buzgó imádság epedez
Százszáz ajakán.

A szónokot, midőn beszédét bevégezte, lelkes éljenzések követte és többen siettek hozzá gratulálni.

Ezután Lencz Géza hittanhallgató szavalta el lendülettel Kovács Kálmán „Márczius idusán” című szép költeményét. A közönség úgy az előadót, mint a szerzőt lelkesen megéljenezte.

A Szózat-ot ezután a közönség felállva énekelte, mely után e szép ünnepély, Kossuth életésével véget ért.

A róm. kath. leányiskolában.

Szép lélekemelő volt volt az a fényes ünnepély, a melyet a róm. kath. leányiskolában tartottak meg. Társadalmi életünk számos kitűnőségével, az egyházközség és iskolaszék

több tagjának, a szülőknek és a nagyközönségnek a jelenlétében folyt le az ünnepély Dr. Wolafka Nándor vál. püspök plébános és a róm. kath. lelkészek megérkezése után kezdetét vette az ünnepély.

Az egész ünnepély műsora oly kitűnően és vonzóan volt összeállítva, hogy épen nem esodálkozunk a közönség óriása érdeklődése felett.

A növendék leánykák hazafias dalai és szavatai lelkesedésre buzdították a hallgatóságot s a zugó éljenek egymás után törtek ki a teremből.

Fél tizenegy órakor vette kezdetét az ünnepély.

Az összes növendékek pompás harmoniában énekeltek el a Szabadság csillaga című karéneket. Ezután Nerád Gizella II-od osztályú növendék „Márcz. 15.” című dolgozatát olvasta fel, amelyet buzdító lelkesedéssel tapsolták meg, majd „A ledőlt szobor” című költeményt Ujlaki Szeréna szavalta el.

Ezután következett a „tavasz érkezése” cz. daljáték, amelyen a növendékek közül nagyobb számmal vettek részt s amelyet a közönség mind feszültebb figyelemmel hallgatott végig.

Husz Lajos tanító alkalmi költeményét „Áldjuk meg a magyart” a növendékek nagy számmal adták elő.

Végül a leányok Hubert Rákóczy indulóját zongora kíséret mellett énekeltek el.

A zajos hosszantartó taps és éljenek után kevéssel egy óra előtt ért véget a valóban kitűnően és époló fényesen rendezett ünnepély.

A Kereskedelmi akadémia ünnepélye.

Mint minden évben, úgy most is megünnepelte a helybeli kereskedelmi akadémiai a márczius 15-iki emlékünnepet. aznap délelőtt 10 órakor az akadémia épületében folyt le ez a magasztos ünnepély. Az ünnepélyen, a melynek lefolyását alább közöljük, a tanuló ifjúságon kívül a tanári kar volt jelen. Pallay József ifjúsági elnök nyitotta meg az ünnepélyt, a mely után Reisman Sámuel szavalta el a „Nemzeti dalt”. Ezután az ifjúsági dalegyesület Schuman R. Elj őseink hazája című indulóját adta elő, majd Bakó György szavalta Mátray „Márczius 15.” című alkalmi költeményét. Lampel Nándor, az ifjúsági önképző kör titkára olvasott fel ezután „Márcziusi napok” címmel, ismeretve felolvasásában röviden a márcziusi nagy napok eseményeit. Az ifjúsági dalegyesület által elénekelt „Talpra magyart” megisméltették. Klár Andor. Tóth Kálmán „Előre” című költeményét szavalta el nagy hatással, a mit ismét a dalárda követett a „Hymnus” el-

ez idő épen elég arra, hogynemes, tiszta, ártatlan szívét kiismerjem. Oh, hiszen ő már ugyanis nagyon régi ismerőse álmodozó lelkemnek! Most tudom csak, hogy az az első szelid kép, mely homályos sejtelem gyanánt ringott rózsaszínű ábrándjaim ködfátyola mögött, az is ő volt! A ki bánatomban megvigasztalt, kétségeim napján a remény harmatával öntözött, beteg ágyammal melázva virasztott és lázas homlokomat lágyansimogatta: igen! ez a képzelt mesebeli tündér, ez is ő volt!

Egy szó mint száz, én fülig szerelmes voltam Orszikébe, nem kérdeztem mi je van, hogyan élt, mit tett, a lehetőleg rövidebb idő alatt megtartottuk az esküvőt és boldogok lettünk.

Ném elhalmazott gyöngédségével; napról-napra kedvesebb, odaadóbb, bájosabb lett és én vakon szerettem őt és nem láttam, nem vettem észre semmit.

Természetes, hogy a mézes-hetek ily körülmények közt mézes hónapokká nőttek és mi egy-egy mondhatlan üdvözítő pillanatban gyakran esküdöttünk, — hogy ez örökké így marad.

Hivatalos óráim reggel nyolcz órakor kezdődtek és délután két óráig tartottak. Minden reggel tehát érzékeny bucsuzást vittünk véghez. Orszikém az utolsó lépés-éig lekísért s háromszor is nyakam köré fonta karjait, — meg végre a tudja Isten hányadik édes csók után elváltunk.

Én a hivatalban, — bizony bevallom, akár mily diákosan hangzik is! — nagyon sokat gondoltam kicsikémre. Hiába, az ember gyarló és én még csak két hónap óta vagyok nős!

Egy ilyen poétikus perezből, mikor a világról megfedekezve édes álmodozásba merültem, megtörtént velem az afurcsa eset, hogy fél tízkor, tehát alig másfél órával megérkezésem után, öntudatlanul letettem a tollat és a hivatalt elhagyva, szórakozottan haza siettem.

Csak a kapunál vettem észre szórakozott ságomat, vissza akartam fordulni; de az ablakok oly nyájasan látszottak hívogatni s úgy ingerelt az a vágy, hogy e szokatlan órában meglepem feleségemet, hogy biz' benyitottam lakásomba.

Az első szobában senki sem volt. Innen a vendégszoba nyílt. Be akartam menni: de zárva találtam. Egyenesen a feleségem szobája felé tartottam tehát. Azonban ez is be volt zárva. Kopogtam . . . Csönd . . . ! Ismételtam a kopogást . . . Benn mintha nyugtalan ijedt mozgást hallottam volna . . . Hanem az ajtó — zárva maradt . . .

Ekkor Lényi, a szakácsné, hosszúra nyúlt, megrémült ábrázattal rohant felém a folyósról

- Mi dolog ez, Lényi?
- A nagyságos asszony nincs ide haza.
- Hát hová ment?
- En igazán nem tudom. A piacra vagy

a divatkereskedőhöz. De Isten bizony nincs itthon, esküszöm, hogy elment . . .

Különösnek látszott előttem, hogy Lényi azt az egyszerű tényről oly erősen iparkodik bizonyítani; hanem hiszékeny jámbor szívem hamar megnyugodott és én, bár kissé lehangeltem a füstbe ment terv miatt, melyet a meglepetéshez fűztem, de mégis békés hangulatban tértem vissza az irodámba.

Nőmnek azonban nem szóltam semmit és másnap ugyanabban az órában „véletlenül” megint haza vetődtem.

Én nem tudom, honnan került szelid lelkembe az a gonosz indulat, hogy Orszikém szeplőtlen alakját a gyanu fekete árnyával merészelttem illetni . . . Hanem az ajtókat ismét zárva találtam, feleségem ismét nem volt otthon.

Másnap, harmadnap egész délelőtt a ház körül ólálkodtam. — Arczom majd kicsattant a forró láztól; reszkettem, mint a nyárfalevél és agyamban iszonyu gondolatok kovályogtak. Lényit nem volt bátorságom kérdőre venni. Azaz, hogy igazat szóljak, még nem állottam annyira hatalmában a féltékenység zöld szemű szörnyetegének, hogy földuljam házi békémet, boldogságomat. A házból csak egy kapun lehetett kijutni, nőmnek tehát otthon kellett lennie. — Most meggyőződhetem, hogy gyanum alapos-e vagy nem?

De nem: Hiszen azt csak föltételezni is égbekiáltó vétek, hogy az a szende, szűzies-

énekével. Az ünnepélyt 11 óra után dr. Szántó Sámuel tanár gyönyörű, lelkes szónoklata zárta be.

Márcz. 15. a Kossuth-utcai ref. iskolában.

Vagy negyedszáz iskolás gyermek, mintegy száz főre menő szüle hallgatta és nézte végig azt a lelekemelő kis ünnepélyt, amelyet a Kossuth-utcai iskola fiatal tanítói rendeztek. A program, a melyet feszült figyelemmel kísért a hallgatóság, a szózattal kezdődött, a melyet Tassi Miklós tanító az ünnepélyre vonatkozó lelkes beszéde követett. Ezután a „Talpra magyar“-t énekelték el. Ezt egy IV. osztályos növendék szavalata és a Hymnus éneklése követte. — A Hymnus éneklése után kedves emlékek szívében oszlott szét a hallgatóság.

A péterfia-utcai iskolában.

A péterfia-utcai elemi iskolában is megünnepelték a márczius 15-ikét. A növendékek közül többen szavaltak, s a „Szózat“-ot és a „Hymnus“-t énekelték el. Emelkedett hangú, alkalmi beszédet Sáfár László tanító tartott, a melyben apró növendékeivel részletesen ismertette a márczius 15-iki kegyeletes ünnepély okát és a márcziusi nagy napok fontos kágát. Az ünnepély befejezése után a gyermekek Kossuth Lajos éltetésével oszlottak szét.

A főiskolában

Óriási közönség jelenlétében folyt le ma délután a főiskolai magyar irodalmi társulat ünnepélye, a melyben az agghonvédek, számos egyesület és intézet, továbbá a tüzoltó zenekar is jelenvolt. Az ünnepély a következő sorrendben folyt le: 1. rész: Az ünnepélyt a „Szózat“ éneklésével a városi dalegyesület és a főiskolai énekkar nyitotta meg; 2. A „Szabadság napja“ Kovácsy Kálmántól szavalta Ablonczy Pál III. th. 3. „Hymnus“ a városi és főiskolai dalegyesületek éneke; 4. Emlékbeszéd, irta és fölolvasta Baltazár Deső IV. th. 5. „K o s s u t h Lajos azt üzente“ előadta a tüzoltó zenekar; a II. rész az emlékkertben folyt le; 1. „Talpra magyar“ előadta a főiskolai énekkar; 2. „Nemzeti dal“ Petőfitől, szavalta Keresztessy Károly IV. th; végül az ünnepély a főiskolai énekkar által előadott „Hymnus“-szal zárult be.

A műsor minden egyes pontját óriási lelkesedéssel hallgatták végig. Az éljenezések minden egyes lelkes, hazafias szó után ismételtén felhangzottak.

Divat és egészség.

A divatos bolondságok kérdéséről sokat beszéltek már; mi is kezdhethetnénk a régi római nőkkel, kik a német asszonyok hajával ékesítették magukat, folytathatnánk a szakál, paróka és hajfonatok különböző divatjával, leírhatnánk azokat a vas mellfűzőket melyekben az ifju francia nők XIV. Lajos korában szorongatták magukat és végre emlékeztünkbe idézhetnénk a századunkban uralkovott krinolint, de nincs időnk most a régi dolgokkal foglalkozni. Elég, ha ezt megszemléljük, a mi most is szokásban van.

A legártatlanabb bolondságok is sokszor vannak káros hatással az egészségre nézve.

Öltözetünk s kivált a nőké. tele van olyan részletekkel, melyek a test szabad mozgását akadályozzák; a nadrágtartók, magas gallérok, magas sarku cipők, nehéz női kalapok, hosszú száru keztyük mind olyan divatos bolondságok, melyek az ésszerű öltözködés ellentétesek s az egészségre nézve károsak.

De még nagyobb boldnság, hogy a nők testi sérüléseket is elszenvednek, csak hogy ékszereket agathassanak magukra.

A felolvasó szerint azon nő, a ki fülönfüggőket visel, ép olyan, mint egy vadember mert akár fülünk czimpáján furunk lyukat a végre, hogy valamit beleakasszunk.

A magas hajtornyok ártalmasok. Ugyszintén a haj megfeszítése s.

Igen együgyű szokás, hogy a haj egy részét a homlokra simítják, szerencsétlenség, hogy a szülőknek nincs elég tekintélye arra, hogy gyermekeiket erről a bolondságról leszoktassák.

Azután egy másik divatos bolondsággal, az illatszerek használásával foglalkozott a felolvasó, melynek a feltűnni vágyást adja okául.

A lábak sem menekülhetnek a divattorzító hatásától, rendes lábakat csak a gyermekszobában találhatunk, ott is csak addig, míg a gyermekek cipőit nem viselnek, mert később a láb alakját az ostobán szabott cipő és harisnya eltorzítja.

Hát még a mellfűző, minő erőszakot tesz a mellkason, a belső szerveken és főleg az izmokon! Benne a nők épen nem tudnak hatolni, de ezen kívül a gerinczet mozgó és egyenesen tartó izmok is meggyöngülnek, el-sorvadnak.

Nem is szólva azon károkról, melyeket a belső szervekben okoz a meilüző. csak azt említjük még, hogy ennek viselése, különösen a munkás osztály asszonyainak veszedelmes. Sajnálni lehet, hogy a szobaleányok,

varrónők és más testi munkával élők és vise-lik.

Azonban a divatos bolondságoknak két más oldala is van még: az erkölcsi és a pénzügyi.

Szomorú dolog, hogy mily sok pénzt adnak ki ostobaságokra; egész családok jutnak tönkre miattuk. A valóban előkelő emberek jellemző tulajdonsága az, hogy mindig egyszerűen öltözködnek; az érzület igazi nemes-ségét mineig az egyszerűség bizonyítja.

A divatos bolondságok megrontják egészségünket, meglazítják erkölcsünket, megrendítik vagyoni helyzetünket.

Valamint a járványos betegségek azt okozzák, hogy gyengébb egészségűek helyét engednek az erősebbeknek, a divatos bolondságoknak az a következése, hogy a családok női ágai gyorsabban halnak ki, tehát a nagy városok családai a vidékről szerzett új vér által ifjulnak meg. Azok a családok lesznek leg-erősebbek, melyekben legkevesebbet áldoznak divatos bolondságokra.

A nőtlenségről.

— Egy kis komoly csevegés.

— Száz bolondság közül, melyet az ember életében szándékosan vagy öntudatlanul elkövet, bizonyára a legnagyobb bolondság: meg nem házasodni.

— De az Istenért, jó uram, nem fél ön ilyent mondani? Nem látja-e, hogy egy egész tábor veszi önt körül, egy egész tábor, mely kész harezra kelni az ön merész állítása ellen!?

— Elfogadom a kihívást! Szembe szállok a költő s a számító kalmár fegyverével! A költőnek azt mondom, hogy a házasság élet egy pillanatában több költés et van, mint a nőtlenség összes állapotában. A kalmárnak pedig bebizonyítom, hogy a boldogulásra leg-biztosabb kétszerkettő a házasság.

— No már ez igazán vakmerőség, a házasságot nevezni a boldogulás eszközeként! — Uram tudja meg, hogy a mai világban csakis a nőtlen ember boldogulhat. A nőtlenség: kenyér és így ön csakis kenyérrigységből beszél ellene.

Ugyan mi válhatik olyan jámbor halandóból, a ki a házasság járma alá hajtotta fejét? A mult árnyéka, visszhangja egy szer-szélynek! A nős férfi hasonló az el nem in-tézett okmányhoz, melyet a sors örök unalom-ra kárhóztatva az irrattárba dobott, honnan már csak akkor bolygatják ki poros nyugalmából, ha megette a, moly vagy a penész. Ellenben a legényember közkezen forog, mint az apró pénz. A nőtlenség olyan mint a hirdetés, érdekes reklám, melyet minden nő kíváncsian olvas végig és ha szerét ejtheti, szerez is magának a kívánatos portékából — legalább egyet. Szóval a nőtlenség pálya, mely-ből meg lehet élni, míg a házasság sötét — zsák utca, melyben az embert iszonyuan el-dőgethetik a házibarátok. A férjet megöli az egyhangúság és a divat! Hiába, csak nincs kellemesebb dolog, mint nőtlennek lenni!

— Igen, de annál kellemetlenebb ám — nőtlennek maradni.

— Maradui, maradni! Ki gondolna olyan messzire!

Aztán mi nem is állítjuk, hogy boltig nőtlennek maradunk. Minden embernek meg-jön az ideje, mikor már semmire sem képes nos hát akkor megházasodik.

— Ah, igen drága urak! Mikor a pil-langó elégette szárnyait: hü marad a rozsá-jához. A férfi fenéig kiüríti poharát, dőzsöl, csapodárkodik, pazarol, aztán megjön a maga ideje: mankóra szorul, kopasz, köszvényes, kö-högös lesz, gyomrát a sok édesség elrontotta, benuult inakkal, reszkető idegekkel észébe jut a gyógyító hidegvíz — és megházasodik. Az ilyen férj azután csakugyan árnyéka multjá-nak és nem érdemel egyebet, minthogy neje megcsalja, halálra kinozza, a világ pedig ki-gunyolja, kinevesse.

— Elesszavaiból az vehető ki, hogy fi-atalon kell megházasodni. De istenem! hogyan lehetséges az, mikor napjainkban a legsze-rencésebb férfi is harmincz-harminczöt éves lesz, míg valamire vergődik, ellenben a leány-nak alig nőt meg egy arasznyira a haja, má-

teremtés, ki oly mély szerelemmel csüng rajtam,

— titokban a legaljasabbmódon megcsaljon!

Bűnös vagyok, hogy egy pillanatig is kételkedni tudtam. Megyek rögtön, hogy láb-baihoz boruljak és bocsánatot kérjek tőle.

El voltam határozva, hogy úgy teszek, s épen a küszöbre léptem, — midőn Léni elém állt.

— A nagyságos asszony nincs itthon.

Léni, hazudsz. Nőm nem hagyhatta el a házat.

— Edes drága jó nagyságos uram, hig-yjen nekem! A szobák mind be vannak zárva. A nagyságos asszony a helyi-piaczra ment és nekem utána kell sietnem.

Durván löktem félre a cselédet. Fejem zugott . . . eszemet elvesztettem . . . ingadoz-va, kábultan ugrottam az előszobába: Léni utánam. Megragadta karomat, sirva, rimánkod-va könyörgött, hogy ne zörögjek . . . nőm alszik!

— És ki van vele! Léni, mondj igaz-zat, ki van a nőmnél?

Léni motyogott valamit és kezeit tördelte.

— Nem tudom . . . nem ismerem . . . egy fiatal férfi! . . .

A vér előntött . . . őrzöngve rohantam neki az ajtónak, ökleimet iszonyu csapásra emeltem . . . az ajtó engedett, recsegve szakadt be a nyomás alatt.

A magas karszék előtt egy borzas, — ijedt pófajú szőke fiatal suhancz állt . . . és a karszékben ült a — feleségem!

— Hah! Csalfa, hűtlen asszony! — or-dítám böszülten és meg akartam ragadni nőmet, hogy porba sujtsam a gonoszt, midőn tekintetem az arczára esett, mely két oldalt be volt mázolja fehérhabbal.

— Oh, én edés Istenem, meg öl a szé-gyen! — sikoltá Őrszike és zokogása vissza-hangzott aszobában.

— Kicsoda ön? kérdem a bizonytalanság gyöngé hangján az idegen férfitől.

— Én . . . é-én . . . kérem alásan . . . én Jerzsabek Tihamér vagyok, okleveles hajfodorító és borotváló művész . . .

— És mit keres ön itt?

— A borbély nőmre nézett . . . habozott . . . fölkapta táskáját . . . és félénken pislo-gott az ajtó felé . . .

Őrszike fuldokolva térdelt elém.

— Bocsáss meg, szeretett férjem, én meg-csaltalak! A hiúság, az álszégien ér-zet Oh, én nagyon szerencsétlen vagyok! Félttem, hogy elhagysz, nemfogsz szeretni, ha meg-tudod, hogy . . . csunya vagyok, hogy egy kis szakáll nő az államon . . . tehát titokban minden reggel ez a fiatal ember szokott megborotválni. —

— Én vagyok a legboldogabb férj a vi-lágon!

nyí az igénye, hogy hetvenhét szállító is alig győzi kiszolgálni, hogyan győzze hát — egyetlenegy férj kifizetni. Legjobb volna egy kis megfordított török szokást behozni: minden nőnek több férje volna, hogy annál szebb legyen a ruhája.

— Nagy az igazságtalanság! Nincs jobb gazda, mint a szerető nő! Tehát csak arra kell törekednünk, hogy szeretetreméltók legyünk és vége a nagy aggodalomnak. En igazán nem értem, hogyan telhetik kedve valakinek a nőtlenségben! Hiszen ez valóságos zsellérvadás! Az ember azt se tudja hogy hova hajtsa a fejét. Kietlen magány az élete, mely egy szál virágot sem terem. A garçon czéltáblája, zsákmánya a pinczerek kapzsiságának, a mosónék ügyetlenségének és a házmesterek ólomlábának.

Egy szóval a nőtlen férfi rabja a társadalomnak, míg a férj önálló fejedelem, a kinek saját birodalma van... Aztán nem is olyan fekete az ördög, mint a minőnek festik. Alig pár napja történt, hogy egyik barátom, a ki nem rég nőszült és nagyon boldog, örömtől sugárzó arczal rontott be hozzám.

— Álmodni se mertem! — kiáltá. Tavaly tömérdek boszuság, kozmás leves, meg egy rakás elutasító gombaság mellett huszonkét forint harminczhárom krajczáromba került az új esztendő, míg az idén pompásan töltöttem a napot otthon a gratulációk ellen pedig, mint tisztes férjhez illik, megváltottam magamat a Csokonai-körnél 5 forinttal. Summa summarum: Eljen Hymen ő felsége!...

Ez a kézzel fogható példa hatott vitázó elenfeleimre.

A társaság legfiatalab nőtlen tagja, (körülbelül harminczöt éves!) kezét nyújtott nekem és így szólt:

— En megadom magamat, Kérem, mához két hónapra legyen ön vőfélyem.

Bocsánat! feleltem — En akkor már csak násznagy lehetek!

Debreczeni hírek.

* **Az ev. ref. egyház építetők bizottságának ülése.** Az ev. ref. egyház építetők nagybizottsága, az egyház épületének tanácstermében Dr. Medve Kálmán elnökle alatt ülést tartott, a melyen felszólították Rószler Richárd építész, hogy az építési tervet, valamint a részletes költségvetést április hó elsejéig terjessze be, hogy az építkezést minél hamarabb megkezdhessék. Most már végre csakugyan rövid idő alatt megkezdik az annyi vajudáson keresztül ment építkezést s a református egyház ismét egy szép épülettel gazdagítja Debreczen városát.

* **A kertéségi szabályrendelet.** Debreczen város tanácsa gróf Dégenfeld József főispán elnökle alatt tartott teljes tanácsülésében tárgyalta a hatvanutezai kertészekre alkotott szabályrendeleti javaslatot. A tanács magáévá tette a jog és pénzügyi bizottság javaslatát, amely szerint a szabályrendeleti javaslat kevés módosítással a közgyűlés előtt elfogadásra ajánljatik s a többi kertészek gazdái záros határidő alatt ugyanily szabályrendeleti javaslat kidolgozására hivatnak fel.

* **Eljegyzés.** Fazekas Sándor a debreczeni állami főreáliskola igazgatója, kiváló tanár s közéletünk egyik tisztelettel kiérdemelt tagja vasárnap este szűk családi körben váltott jegyet Nagy Janka urhölgygyel. Az eljegyzéshez rokonok, barátok, ismerősök s a pályatársak őszinte jó kívánságai fűződnek.

Trefás apróságok.

Sok nő nem mehet el egy divatkereskedés mellett sem, hogy annak kirakatát meg ne nézze. Sok férfi pedig nem mehet el egy korema mellett anélkül, hogy abba ne lépjen be.

— A nő hallgatása olyan, mint az arany t. i. nehezen elérhető.

— Ha...

Ha hogy azt a művelődést Amugy liter számmamérnek,

— Persze, hogy spiritus vegyben — Nem kétkedem ez egyben, (Sőt bizonyos vagyok ebben) Hogy több ember művelődnék!

— Inas bölcsesség.

— Itthon van a nagyságos ur?

— Nincs!

— Mikor jön haza?

— Szja, mivel a nagyságos ur azt mondta, hogy nincs itthon senkinek, akkor nem tudom, mikor fog haza jönni.

Egy asszony mindig perelt a férjével — „Nem vagy érdemes arra” — mondá végre „elkeseredésében a férj — „hogy az ördög elvigyen!” — Az asszony nem bagyhatta szó nélkül, s igyvágtott visza: Erdemesebb vagyok rá nálánál!”

Miután Swarcz Ignác és Weisz Laura örök hűséget esküdött egymásnak, nem szenved kétséget, hogy ha ezen házasságból gyermekek származnak, azok mind szürkéek lesznek, minthogy a fekete vegyítve a fehérrel, adja a szürkésint.

Miért választottál barátom, magadnak olyan kis feleséget?

— A sok rossz közül, barátom, a kissbbet választja magának az ember.

Hajdumegyei hírek.

* **Pontos vármegye.** Ugy látszik Hajdúvármegye községeiben és városaiban az adófizetés meglehetősen pontosan történik, mert a tegnapi délelőtti kilencz órakor, Rásó Gyula kir. tan. alispán elnökle alatt, a vármegye-háza tanácstermében megtartott közigazgatási bizottsági ülésen az adófizetés ellen panasz nem tétetett. Fizetési halasztás három esetben engedélyezett.

* **A h.-bőszörményi r. kath. iskolaszék által kivetett iskolaadót a megyei közigazgatási bizottság** tegnapi ülésében, a felbontás elutasításával, helyben hagyta.

* **Királyi adóhivatal H.-Szoboszlón.** A megyei közigazgatási bizottság ülésén tárgyalták a kir. adófelügyelőségnek a pénzügyminiszterium felszólítására készített azon javaslatát, hogy a H.-Szoboszlón létesítendő kir. adóhivatal mily működési körzettel láttassék el. E javaslat szerint a h.-szoboszlói kir. adóhivatalhoz tartoznának a városon kívül a nádudvari járás községei. A javaslatot a közigazgatási bizottság elfogadta és azzal a hozzáadással terjeszti azt fel jóváhagyás végett a pénzügyminiszterhez, hogy a kir. adóhivatal akkor létesíttessék, a midőn a megye közigazgatási és törvénykezési beosztása végleg rendezve, illetőleg szabályozva lesz. A bizottság a javaslatnak azon részét, hogy Téglás és Hadház községek a h.-bőszörményi kerületből a debreczeni kir. adóhivatalhoz csatoltassanak, elvetette.

* **A kézügyesítő oktatást fejlesztő egyesület** úgy városunkban, mint a megyében mind nagyobb és fényesebb sikereket ér el. Szoboszlóról két tanító jelentkezett, hogy az oktatást elsajátítsa; az egyik tanítót Agárdy Lajost, Padrah Sándor szoboszlói kir. közjegyző saját költségén küldte a tanfolyamra. — Eötvös Károly Lajos kir. tanfelügyelő bejelentette a megye közigazgatási bizottsága előtt, hogy az oktatáshoz szükséges arányfűtőtelep beültetése Csegén már teljesen elkészítetett. A tanfolyamra jelentkezett tizenöt tanító, kiknek jutalomdíjakkal való kitüntetésében a lépést a kultuszminiszternél már meg is tették, aki ezt kilátásba is helyezte.

* **Tetemes szaporodás.** Meglehetősen nagy az a szám, a mely azt mutatja, hogy mennyi az emberi szaporodás a múlt hónapban Hajdúvármegyében. Dr. Varga Géza megyei tisztifőorvos jelentése szerint. A halálozás csökkent. Meghalt a múlt hónapban 355 egyén, tehát 140-el kevesebb, mint január hónapban és 112-vel kevesebb, mint a múlt év hasonló szakában. Ezzel szemben a születések száma 747 s így a természetes szaporodás az elmúlt hónapban 119 egyén.

* **Menedékházi óvónő.** A szoboszlói menedékház óvónőjét Karay Krisztinát állásában Hajdumegye közigazgatási bizottsága végleg megerősítette s részére évi 240 frt fizetés biztosítására a díjvel kiállítottat s a fizetés olyósítottat.

* **A tanítók jövedelme.** Az ország minden részéből beszerzik a tanítók jövedelmének a kimutatását, hogy ennek alapján a nyugdíjösszeg megállapítható legyen. Hajdumegyéből 12 község már be is küldte az adatokat, a többi a tegnapi tartott megyei közigazgatási bizottság határozatából kifolyólag ismételt felszólítják, hogy az adatokat a kir. tanfelügyelőhöz sürgősen terjesztsék be.

* **Sámson község új elnevezése.** Hajdumegye közigazgatási bizottsága előtt javaslat történt az iránt, hogy Sámson község kiegészítésül meghatározó címet kapjon. Erre különösen azért van szükség, mert az ország több vidékén van Sámson nevű község és így gyakran tévedések fordulnak elő. Az ilyen tévedések kiküldése czéljából ir fel a közigazgatási bizottság a miniszterhez, a Debreczentől egy órajárányira fekvő Sámson község továbbra „Hajdu-Sámson” elnevezést nyerjen.

* **Furfangos család.** Szegény Tóth Anna h.-dorogi illetőségű asszony rossz napra virradt nem régiben; valami ravasz menyecske kivette a h.-nánási kir. járásbírószék telek-könyvi kivonatát még a múlt év jun. havában sezzel eljött Bőszörménybe s itt a részv. pénztárból 250 frtot vett fel a Tóth Anna nevében, ennek a bir. okára való betáblázásra. A csin akkor sült ki, midőn felév mulva a tak. pénztár a valódi Tóth Annát a váltó megújítására szólította föl. A nánási bírószék vizsgáló birája a múlt kedden nálunk időzött ez ügyben a pénztárban vizsgálatot tartott, de nem sok eredményt. Alapos gyanu volt azonban, hogy egy h.-doroghi vad-házasságában élő asszony követte el a csalást.

* **Új kisdudóví állás.** Szováton, — mint erről Eötvös Károly Lajos kir. tanfelügyelő a megyei közigazgatási bizottságot jelentésében értesítette, — kisdudóví állás rendszeresített s kisdudóví állás évi 360 frt. díjazással van összekötve.

* **Milyen volt az idejárás a múlt hónapban Hajdu magyében.** Hajdu vármegye közigazgatási bizottságának tegnapi ülésén Dr. Varga Géza megyei tisztifőorvos a vármegye múlt havi idejárásról a következőket jelentette: a múlt hó első fele kellemes, enyhe tavaszias volt, a második ellenben zord hideg volt. Tiszta derült nap volt 8 borongós 4, ködös 5, esett 4, havazott 7, havon keresztül, a hőmérséklet 14 és — 11 fok között ingadozott; a légáramlat 754—777 m. közt váltakozott.

* **Az óvónő ügye.** A mikiépirési óvoda felügyelő bizottsága az ottani óvónő elmozdítását határozta el s erről Hajdumegye közigazgatási bizottságát is értesítette Hajdumegye közigazgatási bizottsága Eötvös Károly Lajos kir. tanfelügyelőt bizta meg azzal, hogy a mikiépirési óvónő ügyét megvizsgálja s határozathozatal czéljából a vizsgálat eredményét a közigazgatási bizottsággal tudassa.

— **Márczius 15. Derecskén** Derecskén nagy fénynyel és lelkesedéssel ünnepelt meg a szabadság napjának 46 ik évfordulóját. Az ünnepély kezdetét a kerület rajongásig szeretett országgyűlési képviselőjének, Illyés Bálintnak megőrközése után vette, a kit testületek zászlóik alatt, lovas bandérium, nagy számú kocsi hosszú sorban vártak és Szabó Imre s. lelkész beszéddel fogadott. A diszmagyarba öltözött képviselő azután bent a városban nagyhatású beszédet mondott, a márczius 15-iki eszméket fejtegetvén, s arra is megragadván az alkalmat, hogy a polgári házasságról nyilatkozzék. A szép beszéd elhangzását szünni alig akaró tetszés-zaj és az éljenek zugó vihara követte. Utánna Trak Géza ügyvéd tartott szellemes, megnyitó beszédet, majd Szabó Imre s. lelkész eszmékben gazdag, emelkedett hangú emlékbeszédet, végül Gottfried Albert szavalta el Indaly Gyulának „Márczius 15-én” című versét. A program egyes számai között a közönség énekelt hazafias dalokat; az ünnepélyt pedig a dalárda rekesztette be a Rákóczi-indulóval.

zenekisérlet mellett való eléneklésével. Este pedig a „Szarka” nevű vendéglőben 200 terítékű bankett volt, a melyen egymást érték a kelkes felköszöntők.

A király csizmadiája.

— Debreczeni historia. —

Szegény ember szándékát
Boldog isten bírja.

Bekecs András uramnak, érdemes csizmadiamesternek nagyon rosszul ment a dolga; mintha az egész világ meztláb ment volna zarándokolni, ott hevert a dikics, kaptafa és a csiriz egy hétig a műhelyben, anélkül, hogy szükség lett volna rájuk.

De hiszen sok, a mi sok . . . Bekecs András érdemes csizmadiánk türelme is elfogyott a sok éhes gyermek visitását hallgatni. Sokszor olvasta az ujságokban, hogy a legnagyobb magyar ember a király, aki oly sokat segít a szegény egyházakon, iskolákon.

Ő is magyar ember, szegényebb a templom egerénél, csak jobban rászorult a király segedelmére, mint akárki más. Debreczeni csizmadiája ő, aki tud ám a királynak is írni.

A gondolatot tett követte. Oda ült a tőke mellé s plajbászszal írta meg levelét a királyhoz.

Segítséget kért tőle.

Nem ingyen, — ugymond — azt el sem fogadnám. Leszolgálok én azt becsületes munkával. A legfinomabb rogyott száru, magas sarku csizmát csinálom majd cselédjei, miniszter szolgálai számára.

Megmutatta a levelet jómódu házigazdájának, a ki kívánságára mosolyogva czimezte meg s ráadásul még szép szavakkal is vigasztalta a szegény csizmadiát.

Azóta Bekecs András uramnak nem volt se éjjele, se nappala. Minden nap ellátogatott a postára, várta a levelet ő felségétől. A felelet nem jött, hanem minden nap kapott reperálni való csizmát. A postamester, ujságíró urak, meg mások, a kik szelét vették a csizmadiája levelének, oda hordták a reperáltatni valót.

Egyszerre annyi lett a dolga, hogy azt sem tudta, hol kezdje, hol végezze; hanem a király választát várta, nehezen várta.

Persze, jó háziura el is ment a postára hogy megsürgesse. Ott voltak az ujságíró urak is, a kik szintén kérték a postamestert, sürgetné meg a levelet.

Volt is öröm a nádfedél alatt. Most már megjön a levél, hiszen az ujságíró urak is sürgették. Kíváncsiak is a válasza, hogyne — a király nem mindenkiel czimborál.

Tegnap aztán a házigazda maga vitte el a levelet, nagy cifra betűkkel volt czimezve, a király irata Bekecs András debreczeni csizmadiamesternek

Emigyén szólott vala:

Ó Felsőge sajnálattal veszi tudomásul az érdemes csizmadiának szomorúságos állapotát. Atyai szíve a levél olvastára annyira megindult, hogy szemei könybe lábadtak, segíteni kívánt a Bekecs András uram helyzetén oly képen, hogy előlegesen küld neki egy oldal szalonját és kenyeret, melyet maga a királyné dagasztott, mivel a levél érkeztek a szakácsné sétálni volt. Majd később küld utiköltiséget is, hogy a majster ur feljöhessen Budára meg tudni, hogy a Szapáry lábát nem szoritja-e a eszima.

Könybe lábadt szemekkel hallgatta az érdemes debreczeni csizmadiája szép sorokat. Vállára kapta a szalonját s úgy szaladt az udvaron végig anyjukjához.

Nem vette észre, hogy az ott heverő disznók bizalmas rőfögéssel üdvözölték a szalonját, mintha még a napokban — köztük szaladgált volna.

— n.

Ujdonságok.

— Két nagyszerű engedmény. Valóban meglepő két engedményben részesíti a pénzügyminiszter az adófizető polgárokat. Lesz pedig az első, hogy nagyobb mennyiségű aprópénzzel is lehet adót fizetni; a második,

hogy az adófizető az adópénztárnál kalapját a fején tarthatja.

— Ha a ferj távol van. Sztecsko Jánosné szép és fiatal menyecske, szerette is az urát, már t. i. addig, míg az odahaza volt, ki bizva a nőben, vagyonszerzés czéljából világnak ment, hogy ott pénzt és együttléteket szerezzen mindkettőjöknek. Azonban alig hagyta itt a falut, a menyecske ugyancsak élni kezdte világát. Bántogatni kezdték a legények és ő hagyta is magát bántogatni a legényektől s a női hűség zsákja egyszerre csak lyukas lett. Sztecskóné férjének távozása után másfél évvel világra hozott egy kis polgárt, mely csuda nélkül, nem származhatott férjétől. A a szerencsétlen ártatlan csesemőt megölte és hidás alá rejtette. Tette azonban napfényre s ő maga sötétre került.

— Szivarvégygyűjtők. Debreczenben is sokan foglalkoznak a szivarvégek gyűjtésével. Ma volt alkalmunk egy nagy gyűjteményt látni, melyet a budapesti árvaházak valamelyikének küldött fel a tulajdonosa. A szivarvégeket jó áron lehet értékesíteni s abból tubákat készítenek. Az árvaházak örömmel fogadják a türelmes gyűjtők ez ajándékát, — mert az értékesítésből kapott pénzzel az árvák van segítve. Ezzel egyidejűleg érdekesnek tartjuk felemlíteni, hogy egyik fővárosi szaklap felévi előfizetés fejében elfogad egy kiló szivarvéget is.

— Elűtött gyermek. Ma d. u. két órakereddig még ismeretlen falusi gazdálkodó ember hajtatott ökrös szekérével a várad-utezán s az ökrök egy pakkot cipelő öreg asszonytól megriadva, futni kezdtek. Futás közben az uton átszaladó gyermeket elűtötte a szekér, akinek az ijedségnél egyéb baja nem történt.

— A fenyegetett hajfonat. Egy fiatal hölgy sétálása közben megtámadtatott egy általa ismeretlen egyén által, ki megkísérelte hajfonatát (u. n. mozarfonatot) ollóval levágni. Mivel azonban a hölgynek sűrű haja volt s azonkívül segítségért is kiáltozott, nem sikerült e kalandornak a hajfonatot teljesen elvágni. A tettes egy körülbelül 33 éves alacsony termetű férfi, futás által megmenekült.

— Török József dr. halála. Török József dr., debreczeni orvos, kollegiumi tanár, a m. tud. akadémia egyik legrégebbi rendes tagja, kir. tanácsos, bosszas betegség után kedden meghalt. A tudós professzor egyike volt a magyar orvosi kar legidősebb tagjainak, aki csak harmadéve ünnepelte tudorságának ötvenéves jubileumát. Született 1813. okt. 13. Alsó-Váradon Baranyamegyében, hol atyja József református esperes volt. Iskoláit Debreczenben végezte 1836-ban a pesti egyetemen orvosi pályára lépett, 1842-ben orvostudorrá avattatott, erre meglátogatta a bécsi, berlini, párisi és londoni egyetemet; 1843-ban mint gyakornok orvos Pesten települt meg s itt augusztus 1-én sebésztudorrá avattatott s 1847-ig mint gyakorló-orvos működött; ekkor Debreczenbe nyert meghívást a vegytani tanszék tanáru. Az irodalom terén már orvosnövendék korában kezdett működni s 1839-ben „Magyarország közgazdaságilag nevezetes termékeiről” (Pest 1844) című művét adta be az akadémiai pályázatra, hol az másodrangúnak ítélte. További munkái: „Egészséget nem rontó szepítészerek” (Buda 1842.); „A két magyar hazá első rangu gyógyvizzei és fürdőintézet” (Pest 1844); Az akadémia által koszoruzott jeles pályamunka: A természet-tudományok elhanyagolásának káros következményei hazánkra nézve” (Debreczen 1848.). Az akadémia 1843., a pesti orvosi kar 1844., a term. tud. társulat 1845. választotta tagjává, 1848. pedig Szabolcs megye táblabírája volt. Temetése e hó 16-án volt Debreczenben.

— Pikrik. Igen kedves függellekeül tekinthetjük az idei szezon elite táncmulatságainak azt a nagyon sikerült, kedélyes estélyt, melyet szerdán este a „Margit” fürdő disztermében rendeztek a következő előkelő urhölgyek: Abraham Lászlóné, Békéssy Lászlóné, özv. Brunner Edéné, dr. Bruckner Ernőné, Czégely Ferencné, Nánássy Miklósné, dr. Rothschnek Emilné, Sinay Gyuláné, Szücs Mihályné, Tóby Istvánné, Varga Ferencné és Vecsey Imréné. Az estély teljesen családias jellegű volt s a meghívásra összegyűlt arany ifjuság

a családok legközelebbi ismerőseiből állott, tekintettel a terem szűk voltára. Csak ilyen kevés számú közönség mellett volt lehető, hogy Abraham Ilona, Békéssy Berta, Brunner Malvin, Czégely Vilma, Fényes Olga (B-Ujfalu) Rothschnek Olga és Róza, Sinay Erzsike, Sággy Vilma, Szücs Viola, Tóby Pepi és Róza és Varga Irén kisasszonyok a tánc örömeit a teljes mértékben élvezhették frakkos lovagjaik karján. A Magyar y testvérek húzták a talp alá valót, a hogy csak tudniok adatott, Soupéra a jégpálya felől lévő üveges folyósón, egyetlen hosszú asztalra terítették, melyhez aztán a társaság hozzáült, ez által is kifejezést adván az estély családi jellegének. Vacsora után ismét következett a tánc, melyeknek csak a reggeli 5 óra vetett véget.

— Buday József meghalt. Városunk társadalmának egy kiváló tagja, Buday József hunyt el, néhány perczig tartó betegség következtében. Buday József 53 éves, 25 év óta nős egyén volt; városunk közügyeiben élénk és tevékeny részt vett: Finom modora, jószívűsége és egyéb kiváló tulajdonságai a legelőkelőbb körökben kedvelté tették. Az elhunyt miet közbirtokos jelentékeny ingatlanok volt tulajdonosa, városunk törvényhatóságának számos éven át bizottsági tagja, a gazdasági egyesületnek, a lótenyész bizottmányának egyik legbuzgóbb választmányi tagja, a közgazdasági banknak egyik igazgatója, s így miután elmondhatni, hogy minden állásokban, melyekre a néha polgár érdemeinél fogva emeltetett, helyét becsülettel állta meg: hosszú ideig betöltetlen irt hagyott maga után — De nem csak mint a közügyek tünt ki, hanem a gazdasági téren is kiváló szakember volt, mint dohánytermelő különösen országos hírnévre tett szert. Gyermekei nem voltak, egyedül gyászolják bánatos özvegye, Született Király Ilona, továbbá egyetlen élő testvére Buday Sándor, ki néhány év óta Debreczenbe tette átlakását, valamint sógora Dr. Király Ferencz. országgyűlési képviselőnk és családja. — A megboldogultnak hűlt tetemei folyó hó 17-én az az szombaton b. e. 10 órakor a róm. kath. vallás szertartása szerint, a Szent-Anna utcai 2535 sz. háztól a utcai temetőben öröknyugalomra tételnek Nyugodjanak porai!

— Dr. Török József temetése. A nagy templomot betöltő díszes közönségnek, városunk kitűnőségeinek, az orvosi karnak, a főiskola tanárkarának és a tanuló ifjuságnak igaz részvéte mellett tegnap délután 3 órakereddig ment végbe Dr. Török József temetésének gyászszertartása. A megboldogult felett nt. Dicsőffi József ur mondott imádságot és egyházi beszédet; ez utóbbit Példabeszédek könyve: 1. rész 7. vers alapján: „Az Urnak félelme feje a bölcsességnek. Az igaz orvosról szólván, a ki Istenét és embertársait szereti, az erővel legteljesebb gondolatokat a legszebben tárta föl, beszélt úgy, a hogy csak ő tud beszélni és a közönség, e meggyőződést vitte magával, hogy e bölcsességet és tudományt csak a boldok utálják meg. Imé: a menyeyi atya ily, valóban ihletett szolgálival, még a koporsónál is mily fölemelő tanulóságot hirdettet porgyermekének!

— A bíró előtt. Bíró elé került a paraszt, mert a czimboráját jól elagya-bugyálta. Elismert a szegény jámbor mindent. A bírónak szinte megesett a szíve a magába szállott paraszton, megkérdezte tőle, hogy nincs-e valami enyhítő körülménye?

— De bizony van — feleli ő.

— Micsoda?

— Hát az kérem alássan, hogy az anyukom egy kosár tojást küldött a tekintetes bíró urnak.

S Z I N H Á Z.

* Heti műsor. A színház jövő heti műsora a következő: Vasárnap márczius 18-án „A cigány” népszínmű. Hétfőn márcz 19-én a helyben állomásozó 39-ik gyalogezred zenekarának a hangversenye, a katonai karmesterek özegeinek a javára. Ez alkalommal színpadra kerül a „Katonásan” című új vizjáték is. Kedden, Szerdán. Csütörtökön Pénteken és

szombaton nem lesz előadás, Husvét első és másodnapján „Az asszony verve jó“ című új népszínmű kerül előadásra. Ez alkalommal már a társulat újonnan szerződött tagjai is játszani fognak.

* **Uj gyermek látványosság.** Husvét után az apró gyermekeknek új látványosságot mutat be a színigazgató. „Robinson“ történetét ki ne ösmerné. Ez van feldolgozva ügyesen egy szindarab keretében. A gyermekek egyik bizonynyára legkedvesebb látványossága lesz az új kis darab.

CSARNOK

A hétről.

A „Debreczen“ (K. B.) jegyü Színházi kritikussa
Megtámadá jó Gasparonet,
Hogy a földig tapossa.

Óh jaj neked jó Gasparone;
Mert most földig levernek,
Vagy még alább: elmondanak
Tótnak s így nem embernek.

De tüznél kása is rotyog.
Tót zember is felfortyan,
Torkában dül ful a harag
S nagyot nyel, szinte kortyant.

Haragját így ereszti ki
Gégeje száraz csapja:
(K. B.) bolondokat beszél;
Tót volt az öregapja!

Pedig (K. B.) nem oly bolond,
Minőnek ő gondolja.
Jól tudja (K. B.): hogy megyen
Ujságesinálás sorja?

Magánlevél, vagy nyílt levél
Előtte egyre mennek.
Fő az, hogy kell a töltelék
A jámbor „Debreczennek.“

Jó Gasparonenak levelét
Ki is dobolja menten,
S ráförmed így: bajusz nélkül
Csak tót magácska szentem!

A harcznak ezzel vége lön:
A mulatságos heccznek.
Remélem: folytatásai
Közel jövőben — lesznek.

Ha nem lennének: nem tudom,
Hogy akkor min nevetnék? . . . .
Most esend vagyon, de Gasparone
Bajuszkát nem növelt még.

Csend van közöttük. Oh, de nincs
A kántus kebelében.
A választmány, miként a légy,
Eviczkél szörnyü lében.

Egy durva kéz, gyilkolni kész,
Forró vizet ráunte,
E szivélyes bánást a jó
Választmány megköszönte.

Nemcsak köszönt: le is köszönt,
Sok arczon néma gyász van.
S a másfél százados tetem
Vonaglik már a lázban.

Honi feleser nem menti ki
E roppant szenvedésből,
Dr. Billroth kellene neki:
Ha lejöhetne Bécsből.

Megoperálná ügyesen,
De nem jöhet. Hiába:
Kartársra, a halál biz' őt
E lvitte már sirjába.

Halálával hézag maradt
A doktorok karában.
Azért hívák Dr. Erdős urat
Föl Bécsbe mostanában.

Erdős ur a Billroth helyét
Bizony, bizony megállja,
Mint ez a tetet, ő a szent
Írást úgy operálja.

Mint a kritikusok szerint
A szép Galyassy Paula:
A doktor ur akként halad,
De ki tehetne róla? ! . . .

Bár meghal ő is: így szerez
Győzelmet elmúláson,
De csitt! Szerénységét talán
Bántná magasztalásom.

Különben is hirdapok
Magasztalása semmi.
Ha már máson nem: pénzen azt
Lehet zsák zámra venni.

A „Pesti Hirlap“ példa rá:
A l a m u s z i darabját
Bokornak — a kritikusi
Kezek homokra csapják.

De lám: a hirdetésrovat,
Melyet kivettek pénzen,
Bokornak roppant sikerét
Már konstatálja készen.

„Csak pár forint e ritka szép
Darab két potpourija.“
Bokor s más „or“, ki hirnevét
Sokszor csak ekként vijja

Van még egy hír: Oravszky ur
Tanácsos vágyik lenni.
S tán az leend; hiszen ma már
Nem lehetetlen semmi.

Doromb.

2 arany 12 ezüst érem 9 dísz- és elismerő okmány.	Kwizda Ferencz János	
Kwizda-féle		
Restitutionsfluid		
cs. és k. hiv. szab. mosóvíz lovaknak.		
Egy palaczkkal frt 1.40 o. é, 30 év óta udv. istállóban valamint katonai és polgári nagyobb istál- lóban is, használatban; nagyobb erőfeszítések előtt és után erő- sítésül; továbbá fczamodások, rándulások, az inak merevsége s más ily alkalmaknál; képesíti a lovat kiváló teljesítményekre idomításnál.		
osztirák-magyar cs. és k. udv. szállító	Fő letet: kerül. gyógyszer-tár Korneuburgban.	Kapató a gyógyezzer- tárakban és drogistáknál.

Divat-szövetek

Van szerencsénk a n. é. közönségnek tudomására hozni, mi-
szerint építkezésünk következtében, helyszüke miatt, összes
DIVAT-SZÖVETEINKET
az eredeti gyári áron alól árusítjuk el. Továbbá, hogy ezen épít-
kezés tartama alatt, a bejárat áruraktárunkhoz Nagyuj-utczáról, a
sarokhoz 2-ik kapun leend.

Kiváló tisztelettel

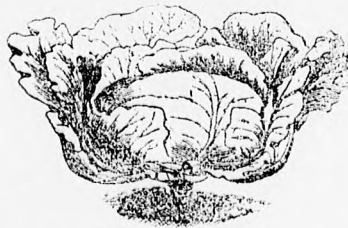
Ranunkel H. és Fia,

posztó- és kézműaru nagykereskedők.

Hölgyek és urak részére.

Rendkívüli olcsó árak!

Konyha kert magvak, virág magvak.

Dinnye magvak, oltott rózsák és répa magvak, ten-
geri fajok és több vegyes tartalmu virágok.

Egy gazda se mulassza el, hogy

Magyar István n.-károlyi műkertészetéből

árjegyzéket ne kérjen, mert a leghirebb, legolcsóbb és legjobbat csak ő nála
lehet beszerezni, mivel ő az egyedüli, — a ki a saját kertészete által állit elő
ujdonságokat, nem úgy, mint sok más, ki beszerzi máshonnan ést azt sem tudja,
hogy mit ad a közönségnek, — de **Magyar István** minden eladott
magért és virágért kezeséget vállal.

SCHWARZ MÁRTON

INGATLANOK

KÖZVETITŐ IRODÁJA

DEBRECZEN.

SZÉCHENYI-UTCA.

Házak, földbirtokok, tanyák, kaszálók, erdők és szőlők, vétele, eladása és hasznó-
bérbe adása a leggyorsabban eszközölködnek.

A Bánkon egy 34 holdas (15 boglyás) kaszáló eladó, esetleg hasznó-
bérbe kiadó. A kaszálóból 24 hold, kitűnő sima talaju szántó föld.

Félóránnyira Debreczentől egy 100 cat. hold területű birtok, ellátva kellő gazdasági épületekkel, szép uri lakkal instrukcióval együtt eladó, vagyon hasznó-
bérbe kiadó.

Pestmegyében a következő birtokok eladók: Egy 600 holdas birtok, melyből 400 hold kitűnő fekete talaj és 200 hold homok föld. El van látva kellő gazdasági épületekkel és a városban uri lakkal.

600 hold barna homok talaj, teljesen felszerelve a szükséges épületekkel.

727 hold fekete föld, kitűnő prima birtok, szép uri lakkal s kellő gazdasági épületekkel.

1300 holdas birtok, nagy rész barna homok, kaszáló és erdővel, jókarban lévő gazdasági épületekkel, eseléd és tisztai lakkal, van hozzá a falu közepén szép uri kastély 8 hold területű diszkerrel.

1200 hold jó homok talaj megfelelő épületekkel.

Egy 7000 holdas birtok, négy majorságba osztva, teljesen megfelelő épületekkel és kényelmes szép uri lakkal.

Egy fűszer üzleti teljes felszerelés, állványok, mérlegek stb. kedvező ár mellett eladó.

Egy zongora 16 frt. eladó,

Egy 12 ezer lakossal bíró vidéki városban egy 40 lóerejű géppel berendezett gőz és olaj malomhoz 8000 frt készpénzzel rendelkező társ kerestetik. A telep kellően van felszerelve van s ellátva épületekkel és szép uri lakkal. A befektetett tőke után 25—30% tiszta jövedelmet biztosít a vállalat tulajdonosa, a befektetett tőke pedig az ingatlanokra táblázandó a társ javára.

370 hectoliter kitűnő tisztán kezelt ér melléki bor eladó. Ebből 41 hectol. 1885. év termésből 71 hectol. 1887. évi, 164 hectol 1889-iki, 50 hectol. 1890. évi és 44 hectol. 1889. évi kitűnő bakar.

Egy intelligens hához két gimnasiunai tanuló mellé egy nevelő kerestetik.

Egy kávéházi helyiség teljes berendezéssel kedvező feltételek mellett átadó.

Egy nagyobb vidéki városban (megyei szék hely) a legjobb forgalmu helyen fekvő kávéház eladó.

Debreczen közelében egy 300 holdas kitűnő fekete talaju földbirtok, vétéssel, teljes instrukcióval, azonnali átvétel mellett hasznó-
bérbe kiadó.

Szép uri lakások május elsőre kiadók..

Kellő felvilágosítások díjtalanul adtak. Beiratások díjtalanul eszközölködnek.

Hatóságilag engedélyezett

VÉGKIÁRULÁS!

Üzlethelyiség változtatás miatt raktáron levő

FÉRFI-és GYERMEK-
RUHÁK

minden áron eladandók.

Tisztelettel

KATZ HERMAN.

Egy irodaheység, a főtéren kiadó!

Kontsek Géza,

előbb

GASZNER KAROLY

magkereskedése,

Debreczen, Kossuth (Czepléd) utca,

ajánl:

mindennemű gazdasági magvakat,

mint valódi

Francia luczernát, Olasz és Magyar luczernát, Vörös virágu löherét.

Ólomzáróval és aranka mentességre nézve megvizsgálva.

Valódi oberndorfi répamagot, Utántermelt oberndorfi répamagot, Óriás piros hosszú mamut répamagot, Hosszu sárga húsu buczok répamagot,

fajazonosságért és csiraképességért kezeskedem

Fű- és perjemagvakat, mint legapróbb levelű skót perjét, — angol perjét, — berlini állatkerti fűmag vegyületet, — finom pázsit fűvet (Lawngras), Rozsnokot stb. stb. — Nemkülönbön kitűnő minőségű friss

konyhakerti vetemény s virágmagvakat

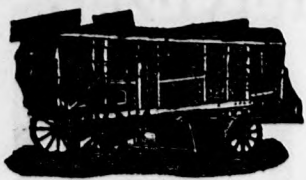
nagyban és kicsinyben.

Egyszeri kísérlet mindenkit meggyőz, hogy t. vevőim legmeszebb menő igényeit is, jutányosan és legnagyobb meglepedésökre elégitem ki.

Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök.

KONTSEK GÉZA, előbb Gaszner Károly.

Összes gazdasági gépek
elsőrangú minőségben.

saját hazai gyártmány

Kedvező feltételek!

Gőzeséplőgépek

Legújítványosabb áruak!

Rövidített levezetím:
GAZDASÁGI GÉPGYÁR, BUDAPEST.

ELSŐ MAGYAR

GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZVÉNY-TÁRSULAT,
Gyártelep KÜLSŐ VACZI-UT 7.

A Borries-féle uradalmak, igazgatóságának Eckendorfban (Eszak-Németország) tudomására jövén, hogy Eckendorfi répamag több helyről, mint eredeti vagy javított ajánlatik. Kötelességének tartja tehát nevezett igazgatóság a gazdaközönség érdekében köztudomásra hozni, hogy

**eredeti eckendorfi
takarmányrépa-mag,
valódi minőségben
Ausztia - Magyarországon
csakis**

MAUTHNER ÖDÖN

magkereskedésében
Budapestben

kapható, a mennyiben az eckendorfi uradalmak mint ez évben, úgy 1898-ik évig csak egyedül ezen cégnek fog-nak répamagot szállítani, mely cég az erre vonatkozó árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve megküldi.

IFJ. PÁJER JÓZSEF

DEBRECZENBEN.

Üzletemet ugyan e házba, a szeglet helyiségbe
teszem által.

A költözködés előtt az összes raktaron levő
árukat, a megkönnyítés végett
leszállított áron árusítom ki.

u. m. : ét-, tea-, kávé-, mocca- és mosdó-készletek,

Asztali- és függő lámpák villany-égőkkel,

Üvegből sör-, bor-, lükör-készletek,

Khina ezüstből disztárgyak, evőeszközök.

Fa- és bádog-tálcák, — Faldiszek.

Virágvázák, disz-asztalok, figurák, ampelek stb. stb.

Maradok tisztelettel

ifj. Pájer József.

Fényesen berendezett vasbutor raktár

Hatvan-utca sarkán

Legolcsóbb beszerzési forrás!

Műszerek
minden rendszerben.
Szén- és fakosarak.
Kályha ellenzők és tüzszerék.
Vasbutorok, fürdő- és niklirózva.
Budweisi porcellán és majolika kályhák.
Meidingi, töltő és központfűtési kályhák.
Száncengők és zörgők. Csakányok és fejszék.
Keresztvágó fűrészek.
TÓTH GYULA
vaskereskedőnél.
DEBRECZEN városház sarkán és
Piac- és Hatvan-utca
sarkán.

Fényesen berendezett vasbutor raktár

Hatvan-utca sarkán.